

Środa, 13 czerwca 2018 r.

P8_TA(2018)0254

Polityka spójności i gospodarka o obiegu zamkniętym

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 czerwca 2018 r. w sprawie polityki spójności i gospodarki o obiegu zamkniętym (2017/2211(INI))

(2020/C 28/04)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 3, oraz Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 4, 11, 174–178, 191 i 349,
- uwzględniając porozumienie paryskie, decyzję 1/CP.21, 21. konferencję stron (COP 21) konwencji UNFCCC oraz 11. konferencję stron służącą jako spotkanie stron protokołu z Kioto (CMP 11), które odbyły się w Paryżu (Francja) w dniach 30 listopada – 11 grudnia 2015 r.,
- uwzględniając art. 7 ust. 2 i art. 11 ust. 2 porozumienia paryskiego, w których uznaje się lokalny, niższy niż krajowy i regionalny wymiar zmiany klimatu i działań w dziedzinie klimatu,
- uwzględniając nowe cele zrównoważonego rozwoju ONZ, w szczególności cel 7, czyli „zapewnienie przystępnych cenowo, niezawodnych, zrównoważonych i nowoczesnych dostaw energii dla wszystkich”, oraz cel 11, czyli „uczynienie miast i osiedli ludzkich bezpiecznymi, stabilnymi, zrównoważonymi oraz sprzyjającymi włączeniu społecznemu”,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 ⁽¹⁾ (zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie wspólnych przepisów”),
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących realizacji celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1080/2006 ⁽²⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006 ⁽³⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1299/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna” ⁽⁴⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1302/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1082/2006 w sprawie europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej (EUWT) w celu doprecyzowania, uproszczenia i usprawnienia procesu tworzenia takich ugrupowań oraz ich funkcjonowania ⁽⁵⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1300/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1084/2006 ⁽⁶⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 320.

⁽²⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 289.

⁽³⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 470.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 259.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 303.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 281.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 298 z 26.10.2012, s. 1.

Środa, 13 czerwca 2018 r.

- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 16 stycznia 2018 r. w sprawie monitorowania gospodarki o obiegu zamkniętym (COM(2018)0029),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 26 stycznia 2017 r. zatytułowany „Znaczenie przetwarzania odpadów w energię w gospodarce o obiegu zamkniętym” (COM(2017)0034),
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z dnia 26 stycznia 2017 r. na temat wdrażania planu działania na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym (COM(2017)0033),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 14 grudnia 2015 r. pt. „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego – maksymalizowanie wkładu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych” (COM(2015)0639),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 2 grudnia 2015 r. zatytułowany „Zamknięcie obiegu – plan działania UE dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym” (COM(2015)0614),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 2 lipca 2014 r. pt. „Ku gospodarce o obiegu zamkniętym: program »zero odpadów dla Europy«” (COM(2014)0398),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 2 lipca 2014 r. zatytułowany „Plan działań ekologicznych dla MŚP – umożliwienie MŚP przekształcenia wyzwań związanych z ochroną środowiska w możliwości biznesowe” (COM(2014)0440),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 3 marca 2010 r. zatytułowany „Europa 2020” – strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu” (COM(2010)2020),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 13 lutego 2012 r. zatytułowany „Innowacje w służbie zrównoważonego wzrostu: biogospodarka dla Europy” (COM(2012)0060),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 10 lipca 2012 r. pt. „Inteligentne miasta i społeczności – europejskie partnerstwo innowacyjne” (C(2012)4701),
- uwzględniając zleczone przez Komisję badanie z grudnia 2017 r. zatytułowane „Integration of environmental concerns in Cohesion Policy Funds (ERDF, ESF, CF) – Results, evolution and trends through three programming periods (2000-2006, 2007-2013, 2014-2020)” [Włączanie aspektów środowiskowych do funduszy z zakresu polityki spójności (EFRR, EFS, Fundusz Spójności) – wyniki, zmiany i tendencje w trzech okresach programowania (lata 2000–2006, 2007–2013, 2014–2020)],
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 16 lutego 2017 r. w sprawie inwestycji na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego – maksymalizowanie wkładu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych: ewaluacja sprawozdania na podstawie art. 16 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ⁽⁸⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 września 2016 r. w sprawie Europejskiej współpracy terytorialnej – najlepsze praktyki i działania innowacyjne ⁽⁹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 6 lipca 2016 r. w sprawie synergii na rzecz innowacyjności: europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne, program ramowy „Horyzont 2020” oraz inne europejskie fundusze i programy unijne na rzecz innowacji ⁽¹⁰⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 9 lipca 2015 r. w sprawie oszczędnego gospodarowania zasobami: ku gospodarce o obiegu zamkniętym ⁽¹¹⁾,

⁽⁸⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0053.

⁽⁹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0321.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. C 101 z 16.3.2018, s. 111.

⁽¹¹⁾ Dz.U. C 265 z 11.8.2017, s. 65.

Środa, 13 czerwca 2018 r.

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 19 maja 2015 r. w sprawie możliwości dla MŚP w związku z ekologicznym wzrostem gospodarczym⁽¹²⁾,
 - uwzględniając deklarację w sprawie inteligentnych wysp z dnia 28 marca 2017 r.,
 - uwzględniając art. 52 Regulaminu, art. 1 ust. 1 lit. e) decyzji Konferencji Przewodniczących z dnia 12 grudnia 2002 r. w sprawie procedury udzielania zgody na sporządzenie sprawozdań z własnej inicjatywy i załącznik 3 do tej decyzji,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rozwoju Regionalnego oraz opinię Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności (A8-0184/2018),
- A. mając na uwadze, że władze lokalne i regionalne, które najlepiej orientują się w sprawach lokalnych i regionalnych i mają decydujące znaczenie dla skutecznej realizacji polityki spójności, odgrywają także wiodącą rolę w przechodzeniu na gospodarkę o obiegu zamkniętym; mając na uwadze, że europejski wielopoziomowy system rządzenia, zasadzający się na aktywnej i konstruktywnej współpracy między różnymi szczeblami sprawowania rządów i zainteresowanymi stronami, przy odpowiednim informowaniu i aktywnym zaangażowaniu obywateli, ma kluczowe znaczenie dla doprowadzenia do tej zmiany;
- B. mając na uwadze, że miasta zajmują tylko 3 % powierzchni Ziemi, niemniej mieszka w nich ponad połowa światowej populacji, zużywają one ponad 75 % światowych zasobów i są źródłem 60-80 % emisji gazów cieplarnianych, oraz mając na uwadze, że do 2050 r. w miastach zamieszka prawdopodobnie 70 % światowej populacji;
- C. mając na uwadze, że przejście na solidniejszą gospodarkę, która w większym stopniu będzie się opierała na obiegu zamkniętym, stanowi zarówno istotną szansę, jak i wyzwanie dla UE, państw członkowskich i obywateli w dążeniu do unowocześnienia europejskiej gospodarki i ukierunkowania tej gospodarki na bardziej zrównoważone tory; mając na uwadze, że przejście to stanowi w szczególności szansę dla wszystkich regionów europejskich oraz samorządów lokalnych, które są szczeblem władzy najbliższym lokalnym społecznościom; mając na uwadze, że umożliwiałoby to europejskim regionom rozwój i wzrost, a także może im pomóc w budowaniu modelu, który pozwoli osiągnąć rozwój gospodarczy, przekształcić istniejące sektory, poprawić bilans handlowy i konkurencyjność przemysłu, zapewniając jednocześnie zwiększenie wydajności, stworzenie nowych dobrze płatnych miejsc pracy wysokiej jakości i nowych wartościowych łańcuchów produkcyjnych;
- D. mając na uwadze, że ok. 60 % odpadów w UE nie podlega obecnie recyklingowi oraz mając na uwadze, że zbadanie i wprowadzenie nowych form działalności w ramach gospodarki o obiegu zamkniętym mogłoby być źródłem znaczących oszczędności i możliwości biznesowych z korzyścią dla MŚP w UE;
- E. mając na uwadze, że osiągnięcie celów porozumienia paryskiego wymaga przejścia na gospodarkę, która w większym stopniu będzie się opierała na obiegu zamkniętym, i stanowi istotny wkład w rozwój modelu gospodarczego, którego celem jest nie tylko zysk, ale również ochrona środowiska;
- F. mając na uwadze, że polityka spójności oferuje nie tylko możliwości inwestycyjne umożliwiające zaspokojenie potrzeb lokalnych i regionalnych za pośrednictwem europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (fundusze ESI), ale również zintegrowane ramy polityczne mające zmniejszyć różnice w poziomie rozwoju regionów europejskich i pomóc im w sprostaaniu licznym wyzwaniom dla ich rozwoju, w tym poprzez wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami i zrównoważonego rozwoju, współpracy terytorialnej i budowania zdolności, a także przyciągając i wesprzając inwestycje prywatne;
- G. mając na uwadze, że obecne ramy prawne polityki spójności nie wspominają o celu, jakim jest przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym, a zrównoważony rozwój jest horyzontalną zasadą korzystania z europejskich funduszy ESI, jak określono w art. 8 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz we wspólnych ramach strategicznych (załącznik I) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, które pozwoli wzmocnić powiązania między istniejącymi instrumentami wspierającymi projekty dotyczące gospodarki o obiegu zamkniętym;
- H. mając na uwadze, że wiele celów tematycznych, które wyznaczono dla europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, żeby zapewnić zgodność ze strategią „Europa 2020” na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu, a także związane z nimi warunki wstępne są istotne dla celów gospodarki o obiegu zamkniętym;
- I. mając na uwadze, że art. 6 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów nakłada w odniesieniu do operacji wspieranych z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych obowiązek przestrzegania obowiązującego prawa Unii i przepisów krajowych regulujących stosowanie prawa Unii, w tym w szczególności prawa o ochronie środowiska;

⁽¹²⁾ Dz.U. C 353 z 27.9.2016, s. 27.

Środa, 13 czerwca 2018 r.

- J. mając na uwadze, że jednym z celów, jakie stawia sobie gospodarka o obiegu zamkniętym, jest zmniejszenie ilości odpadów trafiających na składowiska, oraz mając na uwadze, że zabezpieczenie i rekułtywację legalnych i nielegalnych składowisk odpadów znajdujących się na terytorium państw członkowskich należy uznać za nadrzędną kwestię priorytetową;
- K. mając na uwadze, że w dniu 1 stycznia 2018 r. Chiny wprowadziły zakaz przywozu pozostałości tworzyw sztucznych i niesortowanych odpadów papierowych oraz że zakaz ten oznacza wyzwanie w zakresie recyklingu w Unii Europejskiej, które będzie wymagało rozwiązania na szczeblu regionalnym i lokalnym;

Rola polityki spójności w promowaniu gospodarki o obiegu zamkniętym

1. z zadowoleniem przyjmuje wysiłki Komisji na rzecz wspierania gospodarki o obiegu zamkniętym za pomocą polityki spójności, zwłaszcza przez działania popularyzatorskie na rzecz wspierania państw członkowskich i regionów UE w korzystaniu ze środków dostępnych w ramach polityki spójności do celów związanych z gospodarką o obiegu zamkniętym;
2. zauważa, że według sprawozdania Komisji na temat wdrażania planu działania na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym, przewidziane na okres 2014–2020 wsparcie UE dla innowacji, MŚP, gospodarki niskoemisyjnej i ochrony środowiska wynosi 150 mld EUR, a wiele z tych dziedzin przyczynia się do realizacji gospodarki o obiegu zamkniętym;
3. zauważa, że analiza wyniku negocjacji dotyczących umów o partnerstwie i programów operacyjnych Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) na bieżący okres programowania wykazała, iż EFS służy do wspierania działań na rzecz wprowadzenia bardziej ekologicznych modeli organizacji pracy oraz działań w zielonym sektorze;
4. zauważa jednak, że – jak podkreślono w badaniu zleconym przez Komisję – obecne ramy polityki nie pozwalają na pełne wykorzystanie wkładu polityki spójności w gospodarkę o obiegu zamkniętym; w związku z tym zwraca uwagę, że definicja obecnych kategorii „dziedzin interwencji”, które stosuje się do przydzielania środków finansowych, nie obejmuje gospodarki o obiegu zamkniętym jako takiej;
5. wzywa Komisję do wdrożenia planowanych środków w zakresie gospodarki o obiegu zamkniętym, zgodnie z dobrymi praktykami regulacyjnymi, oraz zwraca się do Komisji o monitorowanie środków wykonawczych;
6. podkreśla, że Komisja powinna wywiązać się ze zobowiązania do zapewnienia ram monitorowania gospodarki o obiegu zamkniętym⁽¹³⁾ w celu zwiększenia i oceny postępu osiągniętego w przechodzeniu na gospodarkę o obiegu zamkniętym na poziomie UE i państw członkowskich, przy jednoczesnym zmniejszeniu obciążenia administracyjnego;
7. wzywa Komisję, aby podjęła nadzwyczajne działania mające na celu rekułtywację obszarów, na których nielegalnie wylewa się i zakopuje niebezpieczne odpady, co ma negatywny wpływ na zdrowie oraz dobrostan gospodarczy i społeczny miejscowej ludności;
8. podkreśla rolę, jaką unijny program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont 2020” oraz program LIFE na lata 2014–2020 odgrywają w finansowaniu innowacyjnych projektów i wspieraniu projektów dotyczących ograniczania ilości odpadów, recyklingu i ponownego użycia, które są istotne dla gospodarki o obiegu zamkniętym;
9. docenia fakt, że kilka regionów wykorzystowało swoje strategie inteligentnej specjalizacji do ustalenia priorytetów związanych z gospodarką o obiegu zamkniętym i nakierowania na ten cel realizowanych w ramach polityki spójności inwestycji w badania i innowacje, odgrywając zasadniczą rolę we wspieraniu infrastruktury i inwestycji odpowiadających potrzebom MŚP; apeluje do organów regionalnych, by stosowały tę dobrą praktykę jako zwyczajowy sposób działania, a także aby wdrożyły wspomniane strategie inteligentnej specjalizacji;
10. z zadowoleniem przyjmuje utworzenie Europejskiego Centrum Doskonałości w dziedzinie Zasobooszczędności dla MŚP, jak również platformy wsparcia finansowego dla gospodarki o obiegu zamkniętym;
11. ponownie wyraża pogląd, że gospodarka o obiegu zamkniętym wykracza poza gospodarkę odpadami i obejmuje takie dziedziny jak zielone miejsca pracy; energia ze źródeł odnawialnych; efektywne gospodarowanie zasobami; biogospodarka; polityka rolna i rybacka, uwzględniająca bioprzemysł, który ma na celu zastąpienie paliw kopalnych materiałami naturalnymi; gospodarka wodna; efektywność energetyczna; odpady żywnościowe; odpady morskie; poprawa jakości powietrza; badania i rozwój oraz innowacje w dziedzinach powiązanych; ma jednak świadomość, że infrastruktura gospodarowania odpadami jest kluczowym elementem ograniczania liniowych wzorców produkcji i konsumpcji oraz że stanowi niezbędne wsparcie inwestycji w dziedzinie ekoprojektu, tak aby zmniejszyć ilość odpadów z tworzyw sztucznych;

⁽¹³⁾ Komunikat Komisji z dnia 16 stycznia 2018 r. w sprawie monitorowania gospodarki o obiegu zamkniętym (COM(2018)0029).

Środa, 13 czerwca 2018 r.

12. przypomina, że podstawowym problemem, jaki należy rozwiązać w pierwszej kolejności, jest rynek materiałów wtórnych, gdyż w sytuacji gdy surowce kosztują mniej niż produkty uzyskane w wyniku recyklingu, oczywiste jest, że dążenie do gospodarki ekologicznej znacznie spowolniło i że korzystanie z funduszy strukturalnych mogłoby zostać utracone w błędnym kole; uważa w związku z powyższym, że niektóre przepisy ad hoc (takie jak przygotowywany wniosek Komisji w sprawie jednorazowych produktów z tworzyw sztucznych) i odpowiednie opodatkowanie na poziomie UE w ramach zasobów własnych następnym wieloletnim ram finansowych mogą przyczynić się w decydujący sposób do przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym;

13. podkreśla fakt, że materiały pochodzące z recyklingu zaspokajają średnio tylko ok. 10 % zapotrzebowania UE na materiały; dostrzega – mając na uwadze najnowsze wydarzenia na światowych rynkach, w szczególności niedawne wprowadzenie przez Chiny zakazu dotyczącego przywozu pozostałości tworzyw sztucznych i niesortowanych odpadów papierowych – nowe możliwości dla regionów i lokalnych społeczności w zakresie inwestowania w infrastrukturę recyklingu, tworzenia zielonych miejsc pracy i stawiania czoła bieżącym wyzwaniom, z którymi zmagają się UE;

14. podkreśla istnienie i znaczenie warunków wstępnych dla europejskich funduszy ESI związanych w szczególności z celem tematycznym w zakresie ochrony środowiska i promowania efektywnego gospodarowania zasobami; wskazuje w szczególności na cel związany z promowaniem zrównoważonych gospodarczo i środowiskowo inwestycji w sektorze gospodarki odpadami; wyraża jednak ubolewanie z powodu zaniedbania hierarchii postępowania z odpadami oraz braku rzetelnej oceny długoterminowego oddziaływania na środowisko wyników inwestycji współfinansowanych z funduszy ESI;

15. oczekuje koordynacji i lepszej współpracy między regionami, MŚP oraz innymi podmiotami publicznymi i prywatnymi w celu uruchomienia nowych tematycznych platform inteligentnej specjalizacji, w szczególności między sektorem rolno-spożywczym, energetycznym i przemysłowym;

16. podkreśla znaczenie, jakie ma stosowanie hierarchii postępowania z odpadami jako warunek wstępny dla realizacji gospodarki o obiegu zamkniętym, a także potrzebę większej przejrzystości w łańcuchu dostaw, tak aby produkty i materiały, które osiągnęły koniec przydatności do użycia, można było efektywnie monitorować i odzyskiwać; ponadto dostrzega negatywną tendencję inwestowania funduszy ESI w niższe poziomy hierarchii postępowania z odpadami, w szczególności w zakłady mechaniczno-biologicznego przetwarzania i w spalanie, co w niektórych przypadkach skutkuje nadwyżkami mocy przerobowych i długoterminowym blokowaniem technologii, co zagrazi osiągnięciu celów UE w zakresie recyklingu; przypomina, że zachęcanie środowisk biznesowych do stosowania tej hierarchii powinno przyczynić się do zapewnienia dodatkowych materiałów i wprowadzenia tych materiałów do strumienia zasobów, jak również stworzyć możliwości zbytu w celu wykorzystania tych zasobów w działalności wytwórczej;

17. przypomina o nowych celach w zakresie odpadów na lata 2025, 2030 i 2035 ustanowionych w ramach przeglądu przepisów UE dotyczących odpadów i podkreśla, że osiągnięcie tych celów wymaga zaangażowania politycznego na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym, jak również inwestycji gospodarczych; wzywa państwa członkowskie do pełnego wykorzystania dostępnych funduszy unijnych na wsparcie takich inwestycji i podkreśla, że przyniosą one znaczny zwrot w postaci wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy;

18. podkreśla znaczenie projektów regionalnych w zakresie przetwarzania odpadów resztkowych w całości nienadających się do recyklingu na potrzeby produkcji zrównoważonych biopaliw drugiej generacji, po starannej selekcji lub selektywnej zbiórce zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami;

19. wzywa Komisję do zadbania o to, aby wszystkie definicje dotyczące odpadów były zgodne z dyrektywą ramową w sprawie odpadów oraz o to, by dostępne były porównywalne dane na temat postępów poczynionych przez państwa członkowskie oraz władze lokalne i regionalne;

20. podkreśla znaczenie inicjatywy dotyczącej innowacyjnych działań miejskich, w ramach której dotychczas zatwierdzono finansowanie z EFRR ośmiu innowacyjnych projektów z zakresu gospodarki o obiegu zamkniętym, i wzywa Komisję do monitorowania i oceny realizacji tych projektów w celu opracowania szerszej zakrojonej strategii politycznych w zakresie gospodarki o obiegu zamkniętym;

Gospodarka o obiegu zamkniętym jako siła napędowa zrównoważonego rozwoju regionalnego

21. podkreśla znaczenie zasady partnerstwa oraz istotną rolę wszystkich zainteresowanych podmiotów, w szczególności organów regionalnych i lokalnych oraz sektora organizacji pozarządowych, w tym MŚP i przedsiębiorstw gospodarki społecznej, przy opracowywaniu umów o partnerstwie i programów operacyjnych; wzywa do rzeczywistego zaangażowania partnerów w procesy polityczne, dzięki tworzeniu przekrojowych partnerstw, oraz do odpowiedniego uwzględnienia w dokumentach programowych celów dotyczących gospodarki o obiegu zamkniętym; zachęca państwa członkowskie do opracowania własnych krajowych strategii w tej dziedzinie w powiązaniu z unijnym podejściem dotyczącym gospodarki o obiegu zamkniętym; wskazuje na wiodącą rolę, jaką samorząd lokalny może odgrywać w urzeczywistnianiu gospodarki o obiegu zamkniętym;

Środa, 13 czerwca 2018 r.

22. podkreśla istotną rolę partnerstw publiczno-prywatnych w projektowaniu i planowaniu nowych produktów i usług z uwzględnieniem cyklu życia, w dążeniu do zastosowania czterech modeli projektowania, które mogłyby zostać wykorzystane w ramach gospodarki o obiegu zamkniętym: projektowania z myślą o żywotności; projektowania z myślą o leasingu/usługach; projektowania z myślą o ponownym użyciu w działalności wytwórczej; projektowania w celu odzysku materiałów;

23. podkreśla konieczność zmiany i dostosowania obecnych strategii i modeli rynkowych, tak aby zapewnić wsparcie regionom przechodzącym na tę bardziej zrównoważoną formę gospodarki i jednocześnie poprawić konkurencyjność gospodarczą, przemysłową i środowiskową tych regionów;

24. wzywa do realizowania działań na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym w ramach zasady skoordynowanego wielopoziomowego sprawowania władzy i zasady partnerstwa, przy zachowaniu pełnej przejrzystości, zaangażowaniu lokalnych społeczności i szerokim udziale sektora publicznego;

25. wskazuje na konieczność promowania ściślejszej współpracy między wszystkimi podmiotami uczestniczącymi w procesach gospodarki o obiegu zamkniętym;

26. zauważa, że projekty związane z gospodarką o obiegu zamkniętym, które otrzymały wsparcie w ramach polityki spójności, przyniosły większe korzyści regionom bardziej rozwiniętym; dostrzega ograniczone zdolności administracyjne regionów słabiej rozwiniętych, w związku z czym zachęca organy krajowe państw członkowskich i Komisję, aby wykorzystywały wszystkie istniejące możliwości, by zapewnić tym regionom specjalistyczną pomoc i umocnić ich potencjał w celu wsparcia ich wzmożonych wysiłków, a także aby stworzyć im warunki umożliwiające osiągnięcie skoku technologicznego dzięki realizacji większej liczby projektów zgodnych z zasadami gospodarki o obiegu zamkniętym oraz rozwijając partnerstwa i bliższą współpracę z zainteresowanymi podmiotami, takimi jak eksperci ds. materiałów, chemicy, wytwórcy i podmioty zajmujące się recyklingiem, w szczególności w ramach inicjatywy „Przemysł 2020 w gospodarce o obiegu zamkniętym”;

27. podkreśla fakt, że zgodnie z szacunkami przestawienie się na biologiczne surowce i metody przetwarzania może do 2030 r. pozwolić na zaoszczędzenie do 2,5 mld ton ekwiwalentu dwutlenku węgla, kilkakrotnie zwiększając rozmiary rynku biosurowców i rynku nowych produktów konsumenckich; podkreśla ogromne znaczenie zrównoważonego zarządzania zasobami naturalnymi i ochrony różnorodności biologicznej, przy czym zasoby te należy przekształcać w bioprodukty, biomateriały i biopaliwa;

28. uważa, że biogospodarka jest istotna dla rozwoju regionalnego i lokalnego, ponieważ przyczynia się do zwiększenia spójności między regionami dzięki potencjałowi w zakresie tworzenia miejsc pracy i rozwoju na obszarach wiejskich; wzywa do szerszego wykorzystania funduszy ESI do wdrożenia istniejących innowacji, za pośrednictwem strategii ukierunkowanych na zachęcanie zainteresowanych podmiotów, przy jednoczesnym dalszym wspieraniu innowacji w rozwoju materiałów pochodzenia biologicznego, ulegających biodegradacji, nadających się do recyklingu i kompostowania, wytwarzanych z surowców biologicznych zarządzanych w sposób zrównoważony; przypomina, że spójne wprowadzenie biogospodarki może również rozwiązać problem marnotrawienia żywności; wzywa do ściślejszej współpracy władz krajowych, regionalnych i lokalnych przy tworzeniu systemów i platform, które łączą różne podmioty z branży produkcji żywności, transportu, handlu detalicznego, konsumenckiej, odpadów oraz inne zainteresowane strony, co pozwala osiągnąć większą synergię w celu tworzenia skutecznych rozwiązań;

29. wskazuje, że zachęty należy stosować nie tylko wobec władz lokalnych, regionalnych i krajowych, ale również w stosunku do samych konsumentów, którzy powinni stale otrzymywać informacje i być motywowani do zmiany zachowań konsumenckich w dziedzinie gospodarowania odpadami i produkcji odpadów, recyklingu oraz kwestii obejmujących zrównoważone rozwiązania w życiu codziennym;

30. apeluje o lepszy, łatwiejszy i bardziej przejrzysty dostęp władz lokalnych i regionalnych do finansowania, w tym dzięki umocnieniu ich zdolności administracyjnych i zacieśnionej współpracy z EBI w ramach Europejskiego Centrum Doradztwa Inwestycyjnego, aby zwiększyć inwestycje w zielone miejsca pracy, gospodarkę odpadami, inteligentną specjalizację, dalszy rozwój obszarów wiejskich z uwzględnieniem niezbędnej infrastruktury i technologii przyjaznych dla środowiska, przejście od paliw kopalnych na odnawialne źródła energii, jak również w przemiany energetyczne na szczeblu lokalnym, m.in. w efektywność energetyczną, zdecentralizowaną dystrybucję energii, innowacje w dziedzinie czystej energii oraz w gospodarce o obiegu zamkniętym; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w ciągu ostatnich pięciu lat EBI zapewnił środki w wysokości około 2,4 mld EUR w ramach współfinansowania projektów z zakresu gospodarki o obiegu zamkniętym w dziedzinie gospodarki odpadami, gospodarki wodnej czy też badań dotyczących rolnictwa i rozwoju; podkreśla znaczenie lepszej koordynacji funduszy ESI i Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS) w dziedzinie gospodarki o obiegu zamkniętym, również w celu zapewnienia, że programy uwzględniają podejście regionalne i lepiej wykorzystują potencjał regionalny w zakresie zrównoważonych źródeł energii;

Środa, 13 czerwca 2018 r.

31. wzywa państwa członkowskie, regiony i władze lokalne, aby zachęcały do tworzenia i wspierania sieci ponownego użycia i naprawy, zwłaszcza tych, które działają jako przedsiębiorstwa gospodarki społecznej, aby przedłużyć życie produktów dzięki ich ponownemu użyciu, naprawie i dalszemu użytkowaniu, przez ułatwienie dostępu takich sieci do punktów zbierania odpadów i promowanie korzystania z funduszy ESI, instrumentów ekonomicznych, kryteriów zamówień publicznych lub innych podobnych środków;
32. podkreśla, że zapewnienie równowagi ponownego wykorzystania i recyklingu w całym cyklu życia zależy także od zużycia energii w transporcie; podkreśla, że odnosi się to w szczególności do obszarów wiejskich, na których pokonywane są większe odległości między punktami zbierania a zakładami przetwarzania; wzywa Komisję, państwa członkowskie i władze regionalne, aby w celu uniknięcia ogólnych negatywnych skutków dla środowiska i klimatu uwzględnili w swoich strategiach na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym dla obszarów wiejskich podejście uwzględniające cykl życia;
33. zwraca uwagę, że spośród 32 programów operacyjnych poddanych przeglądowi pod kątem badania dotyczącego włączenia aspektów środowiskowych do funduszy z zakresu polityki spójności dziewięć dotyczy gospodarki o obiegu zamkniętym, a sześć zielonych miejsc pracy; z zadowoleniem przyjmuje wysiłki podejmowane obecnie przez władze krajowe i regionalne, lecz jednocześnie wzywa państwa członkowskie do ujmowania w szerszym zakresie gospodarki o obiegu zamkniętym w ich programach operacyjnych i regionalnych oraz umowach o partnerstwie; wzywa do udzielania wsparcia regionom w celu zapewnienia możliwie jak najbardziej sprawnego przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym;
34. apeluje do państw członkowskich o zapewnienie, aby gospodarka o obiegu zamkniętym została odpowiednio włączona do programów nauczania oraz szkolenia i kształcenia zawodowego, a także w ramach przekwalifikowania jako interdyscyplinarny przedmiot, tak aby kształtować nowe podejścia, które następnie pomogą zdefiniować nowe modele działalności gospodarczej i stworzyć miejsca pracy;
35. apeluje do organów krajowych i regionalnych odpowiedzialnych za opracowanie programów operacyjnych, by w większym stopniu uwzględniły tematykę gospodarki o obiegu zamkniętym w programach współpracy terytorialnej, a w szczególności programach współpracy transgranicznej, aby w ten sposób wdrażać rozwiązania transgraniczne mogące prowadzić do zwiększenia wydajności i zmniejszenia kosztów;
36. uważa, że przyszłe planowanie funduszy ESI na następny okres programowania powinno być lepiej zintegrowane z krajowymi planami w zakresie energii i klimatu do roku 2030, przy wykorzystaniu, w miarę możliwości, podobnych wskaźników jak te zawarte w rozporządzeniu w sprawie zarządzania unią energetyczną; apeluje o ambitną i spójną strategię dla państw członkowskich, tak aby mogły one osiągnąć wyznaczone już na szczelbu UE wiążące cele w dziedzinie łagodzenia zmian klimatu;
37. wzywa państwa członkowskie, by wykorzystały okazję do dalszego uwzględnienia gospodarki o obiegu zamkniętym w bieżących krajowych programach operacyjnych w okresie przeglądu; uważa, że Komisja powinna ułatwić ten proces, zapewniając państwom członkowskim pomoc w zbadaniu aktualnej sytuacji i obszarów, w których możliwe jest zastosowanie i wprowadzenie gospodarki o obiegu zamkniętym oraz powiązanych zasad;
38. uważa, że należy jeszcze bardziej wzmocnić rolę, jaką odgrywa Europejska współpraca terytorialna w rozwiązywaniu problemów związanych z wdrożeniem gospodarki o obiegu zamkniętym; wzywa państwa członkowskie, by nasiliły współpracę transgraniczną – w szczególności poprzez Europejską współpracę terytorialną – żeby realizować projekty z zakresu gospodarki o obiegu zamkniętym; ponadto podkreśla znaczenie znalezienia trwałych rozwiązań za pomocą umów przedakcesyjnych z państwami trzecimi, tak aby stawić czoła bieżącym wyzwaniom, w szczególności w dziedzinie zanieczyszczenia powietrza;
39. podkreśla niewykorzystywany potencjał bieżących strategii makroregionalnych, które mogą pomóc stawić czoła wyzwaniom związanym z realizacją gospodarki o obiegu zamkniętym nie tylko w państwach członkowskich, ale również w państwach trzecich położonych na tym samym obszarze geograficznym; podkreśla, że strategie te powinny być skoncentrowane na priorytetach, które mogłyby wspierać tworzenie rynku surowców wtórnych dla Unii; wzywa do rozwijania unijnych inicjatyw w zakresie współpracy z państwami sąsiadującymi;
40. ponownie przedstawia swoje stanowisko na temat znaczenia odpowiedniego budowania i utrzymywania zdolności w lokalnych, regionalnych i krajowych organach publicznych, co ma również duże znaczenie dla przechodzenia na gospodarkę o obiegu zamkniętym; zwraca uwagę na istotną rolę, jaką w tej dziedzinie może odegrać pomoc techniczna; zauważa, że regiony i obszary miejskie odgrywają zasadniczą rolę w promowaniu odpowiedzialności za oddolną transformację sektora energetycznego oraz najlepiej nadają się do testowania i wdrażania zintegrowanych rozwiązań energetycznych mających bezpośredni związek z obywatelami; podkreśla rolę, jaką inicjatywa „inteligentnych miast” może odegrać w gospodarce o obiegu zamkniętym przez promowanie modeli zielonej gospodarki w ramach zrównoważonych strategii rozwoju miejskiego; zaznacza, że zrównoważone miasta oparte na gospodarce o obiegu zamkniętym są instrumentem skutecznej realizacji tej gospodarki;

Środa, 13 czerwca 2018 r.

41. podkreśla znaczenie zielonych zamówień publicznych jako siły napędowej gospodarki o obiegu zamkniętym, z potencjalnym rynkiem o wartości szacowanej na 1,8 bln EUR rocznie, na którym świadczy się roboty budowlane, dostarcza towary i usługi⁽¹⁴⁾;
42. zwraca uwagę na konieczność zapewnienia ram prawnych w zakresie energii, które zachęcałyby obywateli i wspólnoty energetyczne do uczestnictwa w transformacji energetyki przez przyznanie prawa do samodzielnego wytwarzania i zużywania energii, jak również przez ciągłe programy wsparcia, gwarantowany priorytetowy dostęp do sieci oraz dysponowanie priorytetowe energią ze źródeł odnawialnych;
43. zachęca władze regionalne i lokalne, by dalej inwestowały w programy edukacyjne, szkolenia zawodowe i przekwalifikowanie pracowników, a także w publiczne kampanie zwiększania świadomości co do korzyści i zalet wszystkich działań mających na celu wdrożenie gospodarki o obiegu zamkniętym, realizowanych za pomocą projektów w ramach polityki spójności, a tym samym zwiększały udział obywateli i wpływały na zachowania konsumentów; podkreśla w tym kontekście potencjał EFS; zaznacza, że należy zachęcać młodych przedsiębiorców do ukierunkowania działalności na gospodarkę o obiegu zamkniętym, zwłaszcza w regionach o niskim poziomie dochodów i wzrostu; podkreśla także, że gospodarka o obiegu zamkniętym stanowi szansę dla obszarów wiejskich – dzięki niej mogą one przeciwdziałać wyludnianiu, zróżnicować swą gospodarkę i lepiej zabezpieczyć się przed ryzykiem; zaznacza w tym zakresie, że obszarom wiejskim potrzebne są zachęty do przejścia na zrównoważone wartościowe łańcuchy produkcji; podkreśla znaczenie rozwoju specjalnej strategii dla regionów wspiarskich;
44. zachęca Komisję do promowania wykorzystywania rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność i zintegrowanych inwestycji terytorialnych (ZIT) w celu pomocy lokalnym zainteresowanym stronom w łączeniu strumieni finansowania i planowaniu lokalnych inicjatyw ukierunkowanych na gospodarkę o obiegu zamkniętym;
45. zauważa, że 80 % odpadów morskich pochodzi ze źródeł lądowych; podkreśla zatem znaczenie rozwiązania problemu zanieczyszczenia łądu i morza za pomocą działań lokalnych i regionalnych, które przynoszą korzyści zarówno dla środowiska, jak i dla zdrowia ludzi; wzywa państwa członkowskie, regiony i władze lokalne, by skupiły wysiłki na zapobieganiu powstawaniu śmieci na łądzie;
46. zwraca się do Komisji, aby rozważyła wyłączenie z obliczeń krajowego deficytu publicznego w ramach europejskiego semestru inwestycji regionalnych i krajowych współfinansowanych z funduszy ESI w projekty związane z gospodarką o obiegu zamkniętym;
47. z zadowoleniem przyjmuje wniosek dotyczący zmiany dyrektywy 98/83/WE w sprawie wody pitnej, który ułatwi przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym dzięki ograniczeniu ilości odpadów z tworzyw sztucznych pochodzących z wody butelkowanej, co obejmuje znaczne oszczędności energii i skuteczne zarządzanie zasobami wody pitnej;

Gospodarka o obiegu zamkniętym w polityce spójności po 2020 r.

48. wzywa Komisję, aby w następnym okresie programowania rozwinęła odpowiednią metodologię monitorowania i właściwe wskaźniki, aby umożliwić dokładniejsze monitorowanie wkładu polityki spójności w tworzenie gospodarki o obiegu zamkniętym, tak aby zapewnić wyraźniejszy obraz uwarunkowań środowiskowych i społeczno-gospodarczych;
49. zaznacza, że również inne programy, takie jak LIFE, COSME i „Horyzont 2020”, zapewniają istotne wsparcie w przechodzeniu na gospodarkę o obiegu zamkniętym; podkreśla potrzebę poprawy synergii między wyżej wymienionymi instrumentami, tak aby można było osiągnąć cele wyznaczone w planie działania Komisji dotyczącym gospodarki o obiegu zamkniętym;
50. wzywa Komisję, by w kontekście nowych wniosków ustawodawczych w sprawie przyszłych ram polityki spójności rozwinęła odpowiednie warunki wstępne, dotyczące stworzenia gospodarki o obiegu zamkniętym; uważa, że strategię na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym należy rozwijać wspólnie z organami krajowymi, regionalnymi i lokalnymi, a także we współpracy z partnerami gospodarczymi i społecznymi;
51. apeluje do Komisji, aby w ramach programu „Horyzont 2020” poświęciła jeszcze większą uwagę projektom innowacyjnym i badawczym w dziedzinie gospodarki o obiegu zamkniętym oraz aby zwiększyła środki przeznaczane na ten cel;
52. podkreśla znaczenie, jakie ma zwiększenie wsparcia, którego w ramach polityki spójności udziela się na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich i wiejskich, oraz wzywa do nadania w związku z tym donioślejszej roli celom związanym z gospodarką o obiegu zamkniętym; wzywa do kontynuowania w tej dziedzinie innowacyjnych działań na obszarach miejskich i wiejskich oraz wzywa Komisję, by w przygotowywaniu wniosków na przyszłość jak najlepiej wykorzystywała doświadczenia z okresu 2014–2020; wzywa do stosowania elastycznego, dostosowanego do indywidualnych potrzeb podejścia do wdrożenia agendy miejskiej, które zapewni bodźce i wsparcie niezbędne do pełnego wykorzystania potencjału miast w procesie wdrażania gospodarki o obiegu zamkniętym;

⁽¹⁴⁾ „Ekologiczne zakupy! - Podręcznik dotyczący zielonych zamówień publicznych”, wyd. 3, Komisja Europejska, 2016 r.

Środa, 13 czerwca 2018 r.

53. wzywa Komisję do tego, aby uczyniła europejską platformę na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym miejscem wymiany najlepszych praktyk umożliwiających jak najlepsze wykorzystanie zasobów polityki spójności do przechodzenia na gospodarkę o obiegu zamkniętym;

54. podkreśla współzależność gospodarki o obiegu zamkniętym i łagodzenia skutków zmian klimatu, dlatego wzywa do zwiększenia wydatków na gospodarkę o obiegu zamkniętym i inwestycje związane z klimatem w polityce spójności po roku 2020; zaznacza ponadto, że w przyszłych wieloletnich ramach finansowych (WRF) wydatki na cele związane z klimatem należy ogólnie zwiększyć w porównaniu do obecnych WRF;

o

o o

55. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.
